

J. SPUDULIO LAIŠKAS J. ŠLIŪPUI

Mirskiškė, 1882 m. liepos 17 d. *Mirskiškė, Liepos 17 d. 1882 m.*

Mielas Jonai!

<...> Būdamas pas p. Mikševičią¹, gavau pažinti vieną poną vardu Feliksą Rimgailą, žmogų jau apyseni, gyvenantį Kurtuvėnų parapijoje, Pavėkiuose. Tas p. Rimgaila labai apsiskaitęs raštuose ir veikaluose, prigulinčiuose Žemaičiams ir Lietuvai, ir taip sau pagal senovės būdą žmogus apšviestas. Jis turėjo pažintį su Simonu Daukantu, rašinėjo viens pas kitą juodu gromatas lietu-

viškai, dar sakės dvejetą gromatų nuo Daukanto turįs pas save, pažįstą vyskupą Beresnevičią, turėjęs gerą pažintį su nabašniku Volončauskiu, su Simonu Stanevičiu (katras išdavė keletą dainų), su Jurgiu Plioteriu² (hr. Jerzy Plater), kurs labai geidė paaukštinti lietuvišką ir žemaitišką literatūrą. Taigi tas p. Rimgaila gali būti labai naudingas ir reikalingas mums ir duoti geras žinias apie senovės mūsų raštininkus. Aš su juomi mačiau tiksliai trumpą laiką ir tai suspėjau iškamantinėti keletą gerų naujienų. Jis man apsakė, kad Gedminaičiuose (šešios mylės nuo Varnių) esanti didi biblioteka nabašniko grafo Jurgio Plioterio, katrą niekas neprižiūri ir taip ji nykstanti palengvon. Toje bibliotekoje p. Rimgaila matęs ir pats skaitęs lietuvišką gramatiką, lotyniškai parašytą Simono Stanevičios ir išspausťą 1823 m., ant galo tos gramatikos esą keli perkšmai paties Stanevičios, beje: *Arklys ir meška*. . . tą pasaką (басня) man pakalbėjo tuojaus p. Rimgaila iš atminties; paskui dar esąs žodynas lietuviškas rankraštij, sudėtas to paties Stanevičios, ir rankraštis Jurgio Plioterio lietuviškos gramatikos. Sakė, kad ir dar esą daug visokių raštų, dokumentų ir aktų apie Lietuvą ir jos istoriją. Sakė, kad matęs rankraščius lietuviškus kokio ten kuningo „Poberža“³ (Paberžis?), katruos suėmęs būk nabaš[nikas] Volončevskis: tie rankrašćiai Paberžio turbūt guli knygynejoje Kauno Seminarijos. Minavojo apie Valinavičią⁴, katras parašęs „Birutą“ dainą ir dar poemą „Sobeskiada“ žemaitiškoje kalboje; tas veikalas, pagal nujautimo p. Rimgailos, buvęs pas Franciszek Wysocki⁵; apie visus tuos daiktus nuo širdies kalbėjo tas ponas ir minavojo apie Daukantą, kur gerai mokėjęs latviškai ir labai neapkentėjęs lenkų. Dar sakė, kad prie perrašymo „Pasakojimo apie veikalus lietuvių tautos“ Daukanto ant gryno ir jis savo darbą pridėjęs. Vienu žodžiu, matyt, kad atradimas to pono gal būti kaip ir nedidelė Kalifornija arba Amerika, su juomi dar mums reiks matytis <...>

Be parašo

Rankraštis LKLI BR, f. 1—4108.

Spausdinamas laiško fragmentas. Praleistoje dalyje kalbama apie asmeninius reikalus, taip pat samprotaujama apie lietuvių ir lenkų santykius Užnemunėje.

¹ neišaiškintas asmuo.

² Jurgis Plioteris (1810—1836) — lietuviškos knygos ir lietuvių kalbos tyrinėtojas, bibliografas.

³ Tikriausiai kalbama apie mokslininką botaniką Jurgį Pabrėžą (1771—1849), kuris daugelį mokslo darbų rašė lietuvių kalba (žemaičių tarme).

⁴ t. y. Silvestras Valiūnas (1789—1831), poetas.

⁵ neišaiškintas asmuo.